

МСФИ 15: Приходи од уговора са купцима – Продаја са правом повраћаја**Преглед**

По стандарду када ентитет учини продају са правом повраћаја он признаје приходе у износу који очекује да прими уз примену смерница о променљивој накнади и факторима ограничавајуће процене променљиве накнаде. Ентитет такође признаје обавезе по основу рефундирања и имовину за сва добра и услуге за које очекује да му буду враћени.

У неким уговорима, ентитет преноси контролу над производом купцу и такође даје купцу право да врати производ из различитих разлога (као што је незадовољство производом) и да добије било коју комбинацију од следећег:

- Потпуно или делимично рефундирање плаћене накнаде,
- Кредит који може да се примени на износе садашњих или будућих дуговања ентитету, и
- Други производи у замену. МСФИ 15. Б 20

Обећање ентитета да је спреман да прихвати враћени производ у току периода одређеног за враћање неће бити рачуноводствено обухваћена као обавеза извршења заједно са обавезом по основу рефундирања.

Поред на повраћај производа, смернице се такође примењују и на случајеве када су услуге предмет рефундирања. МСФИ 15 Б 21-22

Смернице се не примењују на:

- Ако купац врши замену једног производа ентитета за други исте врсте, квалитета, стања и цене (на пример, једна боја или величина за другу) то се не сматра повраћајем у сврхе примене овог стандарда.
- Уговорено право по којем купац може да врати неисправан производ у замену за исправан треба са се оцени у складу са смерницама о гаранцијама датим у параграфима Б 28 – Б 33. МСФИ Б 26 – Б 27.

Када ентитет учини продају са правом повраћаја, иницијално признаје следеће.
 МСФИ 15. Б 21, Б 23, Б 27

Позиција	Мерење
Приходи	Признају се у износу бруто цене трансакције, мање очекивани ниво повраћаја обрачунат коришћењем смерница за променљиву накнаду и ограничавајуће факторе
Обавезе по основу рефундирања	Признаје се очекивани ниво повраћаја – тј. разлика између износа готовине или потраживања и прихода признатих на начин приказан изнад. Природа обавеза по основу рефундирања се разликује од обавеза извршења и због тога се не приказују као такве
Имовина са правом повраћаја	Признаје су уз референцу на књиговодствену вредност производа очекиваних да буду враћени мање очекивани трошкови преузимања тих производа укључујући и потенцијално смањење вредности производа који се враћају. Природа имовине са правом повраћаја се разликује од потраживања и због тога се не приказује као потраживања.
Набавну вредност продате робе (трошак продатих производа и услуга)	Признаје се књиговодствена вредност продатих производа мање имовина са правом повраћаја призната на начин приказан изнад
Смањење залиха	Признаје се износ књиговодствене вредности производа пренетих купцу

Ентитет треба да ажурира одмерене обавезе по основу рефундирања и имовину са правом повраћаја на сваки датум извештавања за очекиване промене у износу рефундирања. Ова прилагођавања се признају:

- За обавезе по основу рефундирања на страни прихода, и
- За имовину са правом повраћаја на страни расхода. МСФИ 15 Б 24 – Б 25.

Пример – Продаја са правом повраћаја

Трговац Б продаје 100 производа по цени од 100 за сваки и прима накнаду од 10.000. Уговор о продаји омогућава купцу да врати неоштећене производе у року од 30 дана и прими рефундацију у пуном износу. Набавна вредност (трошак) сваког производа је 60. Б процењује да ће 3 производа бити враћена и накнадне промене у процени неће резултирати у значајном износу сторнирања прихода.

Б процењује да очекивани трошкови преузимања враћених производа неће бити значајни и очекује да се производи могу поново продати уз профит.

У року од 30 дана 2 производа су враћена.

Б има следећа књижења:

- Трансфер производа купцима који рефлектује очекивања да ће 3 производа бити враћена,
- Повраћај на производа, и
- Истек рока на право повраћаја.

	Дугује	Потражује
Продаја Готовина Обавезе по основу рефундирања Приходи <i>Признаје се продаја мање приход од производа за које се очекује да буду враћени</i>	10.000	300 ¹ 9.700
Имовина са правом поврата Набавна вредност продате робе (трошак) Залихе <i>Признаје се набавна вредност продате робе и право купца на повраћај производа</i>	180 ² 5.820	6.000
Два производа су враћена Обавезе по основу рефундирања Готовина <i>Признаје се рефундирање враћених производа</i>	200 ³	200
Залихе Имовина са правом поврата <i>Признају се враћени производи као залихе</i>	120 ⁴	120
Истицање рока са правом поврата Обавезе по основу рефундирања Приходи <i>Признавање прихода по основу истека рока права на поврат</i>	100	100
Набавна вредност продате робе Имовина са правом поврата <i>Признавање набавне вредности продате робе по основу истека рока права на поврат од стране купца</i>	60	60

Аутор: мр Драженко Лукач

¹ 100 x 3 (вредност производа за које се очекује да буду враћени)

² 60 x 3 (трошак производа за које се очекује да их купац врати)

³ 100 x 2 (вредност враћених производа)

⁴ 60 x 2 (трошак враћених производа)